

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wyrokiem z 3 lipca 2026 r. (sygn. II SA/Kr 503/26) uchylił decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Tarnowie z 16 marca 2026 r., wydaną w sprawie nakazu wykonania urządzeń zapobiegających szkodom. Wyrok zapadł na skutek sprzeciwu stron od decyzji kasacyjnej i jest nieprawomocny.

Sprawa dotyczyła naruszenia stosunków wodnych. Decyzją z 18 grudnia 2025 r. Wójt Gminy D., działając na podstawie art. 234 ust. 3 Prawa wodnego, nakazał właścicielom dwóch działek wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom. Podstawą rozstrzygnięcia była opinia biegłych z zakresu hydrogeologii, którzy stwierdzili, że wskutek zmian zagospodarowania terenu, tj. podwyższenia i utwardzenia części gruntu, zwiększenia współczynnika spływu powierzchniowego oraz niesprawności elementów systemu odwadniającego, doszło do zwiększenia spływu wód na działki sąsiednie. Biegli przedstawili katalog działań koniecznych do przywrócenia prawidłowego stanu stosunków wodnych.

Odwołanie od decyzji wójta wnieśli właściciele działek sąsiednich, na które spływał. Zarzucili oni, że organ nie uwzględnił jednego z zaleceń biegłego, tj. wykonania na granicy działek betonowej podmurówki. SKO w Tarnowie uchyliło decyzję organu pierwszej instancji i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Kolegium zarzuciło wójtowi, że nie dokonał oceny opinii biegłych, gdyż ograniczył się do wskazania, że opinia i przytoczenia jej ustaleń zostały sporządzone bez zbadania ich rzetelności, spójności i zupełności zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów oraz obowiązkiem wyczerpującego rozpatrzenia materiału dowodowego. Kolegium wskazało nadto, że biegli zaproponowali pięć rozwiązań, a w decyzji przyjęto tylko cztery, czego nie uzasadniono. Podniesiono również kwestię nałożenia takich samych obowiązków na wszystkich zobowiązanych, w tym na działkach niebędących ich własnością, podczas gdy obowiązek z art. 234 ust. 3 Prawa wodnego może dotyczyć wyłącznie właściciela nieruchomości i tylko w granicach jego działki.

Sąd uwzględnił sprzeciw stron. Przypomniiał, że w postępowaniu ze sprzeciwu od decyzji kasacyjnej kontrola sądu ma charakter zawężony, gdyż zgodnie z art. 64e p.p.s.a. sąd ocenia jedynie istnienie przesłanek do wydania decyzji, o której mowa w art. 138 § 2 k.p.a. i nie odnosi się do materialnoprawnego meritum sprawy. Rola sądu sprowadza się do analizy przyczyn, dla których organ odwoławczy uznał za konieczne skorzystanie z rozstrzygnięcia kasacyjnego. Oceniając decyzję Kolegium, sąd stwierdził, że organ odwoławczy nie wykazał zaistnienia przesłanek z art. 138 § 2 k.p.a. SKO nie wskazało, jakie konkretne przepisy postępowania naruszył organ pierwszej instancji ani jaki zakres sprawy istotny dla rozstrzygnięcia wymaga wyjaśnienia. Nie powołano się również na braki w ustaleniach stanu faktycznego, lecz jedynie na niewystarczająco wnikliwą ocenę sporządzonej opinii biegłych.

Sąd podkreślił, że decyzja kasacyjna stanowi wyjątek od zasady merytorycznego rozstrzygania przez organ odwoławczy i jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy sprawa nie może zostać załatwiona merytorycznie przez organ drugiej instancji bez naruszenia zasady dwuinstancyjności. Warunkiem jest wykazanie, że usunięcie niedostatków postępowania dowodowego nie może nastąpić w trybie art. 136 k.p.a. Kolegium nie przedstawiło żadnego uzasadnienia w tym zakresie, zaś skoro materiał dowodowy został zebrany, a stan faktyczny nie uległ zmianie, ewentualne braki w ocenie opinii organ odwoławczy powinien usunąć samodzielnie.

Na podstawie art. 151a § 1 p.p.s.a. sąd uchylił zaskarżoną decyzję. Wyrok uwzględniający sprzeciw jest niezaskarżalny. SKO w Tarnowie będzie musiało ponownie rozpoznać odwołanie, tym razem merytorycznie.

Z wokandy: Urządzenia na gruncie zapobiegające szkodom a obowiązek merytorycznego rozpoznania sprawy

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 30, lipiec 2026 11:59

Mateusz Jabłoński

Odsłony: 82

Wyrok WSA w Krakowie z 3 lipca 2026 r. (sygn. II SA/Kr 503/26)

Źródło: orzeczenia.nsa.gov.pl